

INTEGRALE GOVERNANCE ZORG EN VEILIGHEID

De DB's (Dagelijks Bestuur) van de Veiligheidsregio Drenthe (VRD) en de GGD Drenthe hebben opdracht verleend om een nieuwe governance-structuur te ontwikkelen op het gebied van zorg en veiligheid voor Drenthe. Het gaat daarbij om integrale sturing, besluitvorming en monitoring op de gewenste resultaten waarbij de inhoud leidend is. Ook moet worden gezorgd voor een passende, gefaseerde uitbouw waarbij onderscheid gemaakt wordt tussen sturing in de zin van opdrachtgeverschap en een vorm van partnerschap via bestuurlijk allianties met netwerkpartners. Daarnaast is besloten dat de inbedding en de personele- en financiële aansturing van het Zorg- en Veiligheidshuis Drenthe onderdeel uitmaakt van dit onderzoek.

In de komende periode vindt hierover met u een gesprek plaats. Met deze memo informeren wij u over de aanpak van dit onderzoek. Voordat we hier op ingaan, krijgt u eerst wat meer achtergrondinformatie over het belang van integrale sturing, zodat de context van waaruit het onderzoek wordt ingestoken helder is en u zich kunt voorbereiden op het vraaggesprek.

Het belang van integrale sturing: definitie en uitgangspunten

Integrale sturing betekent dat in sturing de verschillende betrokken domeinen bij elkaar komen en geld, inhoud en besluiten samenkomen. Voor Zorg en Veiligheid gaat het dan in ieder geval om de domeinen Openbare Orde en Veiligheid, WMO en Jeugd. Denk bijvoorbeeld aan Veilig Thuis Drenthe. Het gaat tevens ook om de relaties die er zijn met de netwerkpartners die werken in deze domeinen ('Zorg en Straf').

Deze sturing is belangrijk om domein overstijgend, in samenwerking met elkaar, op inhoud en in organisatie en proces, datgene te doen wat nodig is om Drenthe sociaal veiliger te maken. Het gaat dan om het nemen van besluiten, het uitvoeren van deze besluiten en het monitoren en bespreken van voortgang, knelpunten en waarneembare effecten van beleid en handelen. De inhoud staat daarbij voorop. Het is belangrijk dat alle netwerkpartners elkaar kennen en vanuit dezelfde waarden bijdragen aan dezelfde domein overstijgende doelen.

In de zorg- en veiligheidsvraagstukken is vaak sprake van multi-problematiek en zijn veel partijen betrokken. Een domein-overstijgende samenwerking zorgt dan voor meer evenwicht tussen preventie en repressie en voor beter samenspel waarin zorg en straf elkaar kunnen - en soms ook moeten - versterken. Samenwerking in de huidige praktijk is vaak erg versnipperd. Dit belemmert professionals in de praktijk om tijdig te doen wat nodig is. Zonder een integrale systeemgerichte aanpak van achterliggende oorzaken is een repressieve aanpak slechts bestrijding van een symptoom. Dit doet geen recht aan de situatie van het individu, zijn of haar omgeving en de samenleving daarom heen. Het lost ook de maatschappelijke vraagstukken niet op. Bovendien is het niet helpend in het voorkomen van multi-problematiek of escalatie waardoor onveiligheid ontstaat.

Belangrijk in de sturing is dat de juiste expertise op de juiste plek wordt georganiseerd en dat de thematiek - in termen van sturing - op de juiste tafel wordt besproken. Op dit moment zijn er veel tafels en ontbreekt de samenhang zowel tussen de domeinen als tussen besluiten en middelen. Zorg en veiligheid vraagt om een integrale bestuurlijke sturing die de betrokken domeinen beslaat en waarin netwerkpartners die in deze domeinen bijdragen, worden betrokken op een wijze die past bij hun bijdrage, de rol die zij vervullen en hun verantwoordelijkheden.

Waarden voor de uitvoering van de opdracht

Met dit onderzoek wordt toegewerkt naar twee adviezen waar besluitvorming op kan plaatsvinden. Het proces waarin dit plaatsvindt, is zeker net zo belangrijk als de uiteindelijke adviezen en onderliggende inhoudelijke argumenten. Er is daarom gekozen om op voorhand een set van waarden te formuleren die dienen als een kader voor de uitvoering van deze opdracht. Deze waarden zijn:

- De opdracht wordt neutraal en onafhankelijk uitgevoerd.
- In de uitvoering gaat zorgvuldigheid boven snelheid.
- De inhoud is leidend, de structuur is volgend.
- De gesprekken met alle stakeholders worden gevoerd met een open houding zodat alles dat aan de orde moet komen, ook aan de orde kan komen.
- Resultaten uit de gesprekken worden geanonimiseerd teruggegeven.
- Het proces is transparant en waar nodig worden dilemma's bloot gelegd.

Proces in drie fasen

In de aanpak is het proces opgedeeld in drie fasen. De eerste fase richt zich op het in kaart brengen van de huidige situatie. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen een beschrijving van de governance op het gebied van zorg en veiligheid en een beschrijving van de personele- en financiële inbedding en aansturing van het ZVHD. De eerste stappen in het proces zijn gezet. Het beschrijven van de situatie vindt plaats op basis van documenten en genomen besluiten en heeft daarmee een feitelijk karakter.

De tweede fase is de consultatiefase. In deze fase worden alle betrokkenen bevraagd op het element van governance Zorg en Veiligheid. Denk hierbij aan gemeenten, ketenpartners straf en zorg, de Vereniging Drentse Gemeenten, de VRD en de GGD. In de gesprekken worden betrokken eveneens bevraagd over de organisatorische inbedding van het ZVHD. De leden van de stuurgroep ZVHD zijn hierin direct betrokken evenals de manager en medewerkers van het ZVHD.

Voor de gesprekken wordt een gespreksleidraad opgesteld. De gesprekken met de gemeenten vinden plaats in gezamenlijkheid met de burgemeester, wethouder jeugd en wethouder WMO. Met de ketenpartners wordt per partner een gesprek gepland. Dit geldt ook voor de secretaris van het bureau Vereniging Drentse Gemeenten, de manager ZVHD en de directeurs van de VRD en de GGD. Onderdeel van de consultatiefase is ook dat het beeld dat wordt opgehaald uit de gesprekken, op hoofdlijnen teruggegeven wordt aan alle betrokkenen waarmee is gesproken. Hiervoor wordt een aantal bijeenkomsten belegd, zodat de opbrengst collectief en transparant wordt gemaakt voordat het advies wordt neergelegd.

De derde fase richt zich op de besluitvorming. Er worden twee adviezen opgeleverd. Een advies gaat in op de governance Zorg- en Veiligheid. Hierin wordt een nieuw governance model gepresenteerd en wordt ook ingegaan op hoe dit model zich verhoudt tot de huidige governance structuren. Het andere advies gaat over de inbedding en de personele- en financiële aansturing van het Zorg- en Veiligheidshuis Drenthe. De stuurgroep ZVHD heeft in dit advies een belangrijke rol die zich onderscheidt van de andere partners. Om die reden moet het advies goed aansluiten op de voorwaarden die hieromtrent door de leden van de stuurgroep ZVHD in de gesprekken zijn meegegeven en moet het kunnen rekenen op draagvlak van de stuurgroep. Dit wordt in het proces geborgd.

Planning

De planning is er op gericht om alle gesprekken in 2022 te voeren. De periode tot 1 mei 2023 wordt gebruikt om de opbrengst te vertalen in twee adviezen (governance en inbedding ZVHD), zodat besluitvorming voor de zomer van 2023 kan plaatsvinden.

Stuurgroep en Projectteam

Dit project wordt bestuurlijk aangestuurd door drie bestuurders die een verbinding hebben met het dagelijks- en algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regelingen VRD en GGD en die lid zijn (of zijn geweest) van de Stuurgroep Zorg- en Veiligheidshuis Drenthe. De bestuurlijk opdrachtgevers zijn:

- de heer K. Loohuis, lid DB en AB van de VRD en voorzitter Stuurgroep ZVHD
- de heer J. Seton, lid AB van de VRD
- de heer R. Waanders, voorzitter DB en AB GGD Drenthe

De drie bestuurders sturen het projectteam aan dat deze opdracht gaat uitvoeren. Dit betreft een team van drie adviseurs die alle drie op de een of andere wijze verbonden zijn (geweest) aan het vraagstuk zorg en veiligheid. Dit zijn:

- Els van der Weele, projectleider Geweld hoort Nergens Thuis
bereikbaar via mail: elsvdweele@gmail.com
- Bas Bastiaans, adviseur zorg en veiligheid gemeente Hoogeveen
bereikbaar via mail: bas@veiligheidsinhandhaving.nl
- Jolanda Waaijer, programmamanager bij Veilig Thuis Drenthe
bereikbaar via mail: jolanda@zinzijn.nl